

ZLÍNSKÝ KRAJ

1. Jaká je vaše priorita v oblasti školství ve vašem kraji? Jakou problematiku považujete v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy vašeho kraje za nejvýznamnější a jaké řešení navrhuje?

KOALICE STAČILO (K Nedbálek)

Zajistit bezplatnou hromadnou (zejména železniční) dopravu (pouze za účelem dojíždění do škol) a školní stravu v rámci kraje pro studenty středních škol. Posílit podporu učňovských oborů. Omezení a zrušení inkluze. Podpora speciálních škol. Z pohledu vysokého školství vidím problém v relativně nízkých odměnách akademických pracovníků ve srovnání nikoli s platy učitelů, ale v rámci oborů, ve kterých jsou experty. Současnými odměnami nepřilákáme talenty k tomu, aby ve školství setrvali a předali své zkušenosti dále. Dlouhodobý záměr se týká zejména celorepublikového nastavení systému školství, nikoli jednotlivých krajů.

SPD

Podporovat inovaci školních vzdělávacích programů s ohledem na technický pokrok a požadavky trhu práce, podporovat praktickou výuku žáků přímo na pracovištích zaměstnavatelů

SOCIÁLNÍ DEMOKRACIE s podporou ZELENÝCH

Vybrat jednu prioritu z Dlouhodobého záměru je velmi komplikované a asi i nežádoucí. Dlouhodobý záměr reflektuje na komplexní potřeby kraje a konkrétní aktivity jsou provázány. Obecně však preferujeme klást důraz na rozvoj škol jako center celoživotního učení a podporu odborného vzdělávání a spolupráci škol se zaměstnavateli. Samozřejmě i nadále je pro žáky velmi důležitý rozvoj čtenářské, matematické, finanční, mediální i digitální gramotnosti. A v čase čím dál více vyvstává potřeba posílit péči o duševní zdraví dětí a mládeže. Za důležité považujeme také zvyšování tělesné zdatnosti.

ODS (J. Slovák)

Hlavní prioritou je podpora kvalitního vzdělávání na školách zřizovaných Zlínským krajem, jako základ prosperity kraje. V této souvislosti podpoříme zavádění nového revidovaného RVP postupně na všechny typy škol ve spolupráci s MŠMT, s cílem moderního pojetí výuky ve školách Zlínského kraje.

Podpoříme samosprávy při zajištění kapacit předškolního vzdělávání v jednotlivých městech a obcích, tam kde je kapacita MŠ nedostatečná. Důležitá je podpora odborného školství ve spolupráci s místními firmami při využití dalších prvků tzv. duálního vzdělávání a ve spolupráci s UTB ve Zlíně, včetně motivační finanční podpory žákům oborů z hlediska trhu práce (zdravotnictví apod.). Zaměříme se také na podporu dalšího vzdělávání dle potřeb trhu práce ve Zlínském kraji.

Důležitá bude také úzká spolupráce s UTB ve Zlíně, včetně podpory výstavby nového kampusu UTB. Dalším důležitým směrem rozvoje vysokoškolského vzdělávání je zavedení grantů pro studenty, kteří se zavážou po skončení studia k zaměstnaneckému poměru a trvalému bydlišti ve Zlínském kraji po dobu alespoň 5 let. Výše grantu bude záviset na úrovni dosaženého vzdělávání a oboru činnosti. Měla by být ale dostatečně motivující, tedy ve výši alespoň několika procent budoucí hrubé mzdy. Toto opatření může být stěžejním nástrojem k zastavení odchodu mladých lidí z kraje.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji 2024-2028 je poměrně obsáhlý materiál a uvádím jen některé pasáže.

Mezi nejvýznamnější považujeme:

- **Koordinovat dialog mezi firmami a školami směřující k vzájemné spolupráci**

Naše řešení:

Zavedení krajských sektorových rad. Sektorové rady jsou nástrojem, kterým je možné ovlivňovat oblast profesní přípravy a rozvoje lidských zdrojů ve Zlínském kraji na základě vývoje potřeb na trhu práce. Pro vytvoření je nutno převzít a upravit pro potřeby kraje již existující partnerský model mezi zaměstnavateli, odbory a státem. Právě tyto rady by měly podporovat tzv. duální školství neboli úzkou spolupráci firem a středních škol za účelem vykonávání praxe. Zároveň je nutno podporovat i vzdělávání dospělých, které je schopno reagovat na změny trhu práce mnohem flexibilněji. Firmám ve Zlínském kraji to usnadní přístup ke kvalifikovaným pracovníkům a stanou se konkurenceschopnějšími na globálních trzích.

- **Zpřístupnit předškolní vzdělávání všem dětem starším tří let**

Naše řešení:

Kraj musí finančně podpořit vlnu jednorázových investic do předškolních zařízení v místech s nedostatečnou kapacitou. Výsledkem bude vyšší zaměstnanost rodičů a současně s tím vyšší výnos z přímých daní.

Dále uvádím body DZZK, které jsou pro nás důležité a budeme je podporovat, dle již vypracovaných řešení:

- **Podporovat kvalitní školní poradenství** (kariérové, výchovné, ambasadoři, mentoring, cílená práce s žáky, cílená práce s rodiči a veřejností, propagace, prevence předčasných odchodů apod.)
- **Kariérové poradenství**
Cílem Zlínského kraje je realizovat vizi komplexního a inovativního kariérového poradenství
- Rozšířit činnosti a posílit roli **Centra kariérového poradenství Zlínského kraje**.
- Podporovat dostupnost kariérového poradenství na školách a zvyšování kompetencí kariérových poradců a dalších pracovníků ve vzdělávání, včetně prevence předčasných odchodů ze vzdělávání
- Podpora snížení míry předčasných odchodů ze vzdělávání
- Podpora eliminace odkladů školní docházky
- Koordinovat a podporovat funkční systém primární prevence
- **Podporovat rovné příležitosti a rozvoj potenciálu každého žáka.** Zlínský kraj bude podporovat opatření a aktivity zaměřené na rozvoj potenciálu žáků a budování pozitivního klimatu ve školách. Důraz bude kladen na podporu sociálně znevýhodněných, kulturně odlišných žáků, žáků s potřebou podpůrných opatření, z nepodnětného rodinného prostředí, s nízkým socioekonomickým statutem.
- **Podpora pedagogů v oblasti polytechnického vzdělávání**
Hledat a využívat zdroje k rozvoji polytechnického vzdělávání
Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli.

- Zajištění finančních prostředků pro **DVPP odborného výcviku** a vybavení pracovišť odborného výcviku.
- **Podporovat** (včetně finanční motivace) **nově příchozí pedagogické pracovníky**. Jde zejména o pedagogické pracovníky do 3 let učitelské praxe a o posílení jejich pedagogických kompetencí a vzájemnou motivaci.
- ZK bude nadále pokračovat u oborů vzdělání s výučním listem v realizaci projektu „**Podpora řemesel v odborném školství**“ jako reakci na nesoulad mezi poptávkou na trhu práce a nabídkou absolventů středních škol.

Co mi chybí v tomto materiálu:

Podpora modernizace českého vzdělávacího systému

Především jde o podporu a úzkou spolupráci s MŠMT při zavádění nově revidovaného RVP postupně na všech typech škol – jedná se o masivní modernizaci našeho školství a kraj musí být tomu nápomocen.

2. Jaký postoj zaujímáte k převodu nepedagogických zaměstnanců škol pod zřizovatele?

KOALICE STAČILO

Konzultuj na středních školách: Zvážit vytvoření krajské servisní organizace, která by zaměstnávala tento typ pracovníků a dávala je k dispozici školám dle jejich potřeb. Tento systém se ale jistě nepodaří zavést. Jde o nesystémový krok a neřeší problém, kterým je podfinancování vzdělávacích institucí. Pouze školy samy mají informace o tom, jaké nepedagogické pracovníky potřebují a co mají zajišťovat. Pracovněprávní předpisy podle mého názoru ani takový krok snadno neumožňují. Finanční zdroje pro školství by měly být v jednom finančním balíčku.

SPD

Převod nepedagogických zaměstnanců pod zřizovatele je holý nesmysl a snaha neschopné vlády zbavit se částečně financování škol. Nikdo si nedovede představit, že pedagog. zaměstnancům by byl nadřizený ředitel školy a nepedag. zaměstnanci by byli zaměstnanci zřizovatele.

SOCIÁLNÍ DEMOKRACIE s podporou ZELENYCH

Převod nepedagogických zaměstnanců pod zřizovatele je pouhým trikem pro úspory ve stáním rozpočtu a šlo by o další nesmyslné finanční zatížení obcí a krajů. V praxi, kdy naše školství je silně decentralizované, by to vedlo k větší byrokracii ve školách z hlediska vykazování, hlídání rozpočtů a větším rozdílům mezi jednotlivými kraji. Ze Slovenska víme, že mnoho škol a školských zařízení je v nezáviděníhodné situaci díky nedostatku finančních prostředků v rozpočtu obcí. V ČR má tradičně odpovědnost za vzdělávání stát a neměl by se jí zříkat v žádné oblasti.

ODS

V případě, že půjde o celoplošné rozhodnutí vlády a MŠMT a po projednání a ve shodě s krajskými samosprávami, budeme tento přesun přirozeně realizovat. Ale již v této chvíli některá města (Praha apod.) a obce přispívají masivně na platy nepedagogických zaměstnanců a v některých případech je již tento přesun dokonce realizován.

3. Jaké záměry máte v oblasti středního vzdělávání s ohledem na trh práce a inovaci oborové soustavy?

KOALICE STAČILO

Posílit podporu učňovských (řemeslných) oborů. Rozvoj středního školství v oblasti elektrotechniky v návaznosti na výrobu čipů v ON Semiconductor Rožnov. Podpora elektrotechnických a elektrických oborů. Vést důraz na finanční a elektronickou komunikační gramotnost. Posílit na školách výuku krajem placených studijních praxí v zahraničí a výměnných studijních pobytů neomezených jen na EU. Sebelepší strategický dokument nemůže dát odpověď na všechny praktické otázky realizace záměrů. Inovace oborové soustavy jsou možná třeba, ale hlavním problémem je obecně malý zájem o obory ze strany žáků. U maturit nezdůrazňovat chytáky, které by mohly degradovat a vyloučit studenta z dalšího procesu, ale věnovat se a vést důraz na praktické dovednosti.

SPD

Zvýšit prestiž a zájem mladých lidí o studium strojírenských oborů a tím v konečné fázi podpořit prosperitu regionu-podpora iniciativy „Zachraňme strojírenství ve Zlínském kraji“ -ve spolupráci UTB a Zlínského kraje podpořit studijní program zaměřený na materiálové inženýrství
-zvyšovat počet rezidenčních .míst u praktických lékařů s podporou z rozpočtu kraje

SOCDEM s podporou ZELENÝCH

Budeme podporovat a rozšiřovat možnosti vzdělávání ve zdravotnických oborech, včetně podpory vyšších odborných a vysokoškolských zdravotnických oborů. I nadále je zapotřebí široké spektrum oborů s technickým a řemeslným zaměřením. Zaměříme se na minimalizaci předčasných odchodů žáků ze vzdělávání. Důležitý je také kvalitní systém celoživotního vzdělávání a rekvalifikací

ODS

Na tuto otázku bylo odpovězeno v předchozích pasážích. Současná struktura škol je ve Zlínském kraji dostatečná, hlavní část optimalizačních opatření proběhla v minulých desetiletích. Na druhé straně jsme připraveni pružně reagovat na moderní trendy ve vzdělávání ve spolupráci s MŠMT, včetně tématu „Inovace oborové soustavy“, na které MŠMT právě pracuje a kde jsem spolupracovníkem při tvorbě tohoto materiálu.

4. Jaká opatření navrhuje pro zajištění rovného přístupu ke vzdělávání?

KOALICE STAČILO

Zajistit bezplatnou hromadnou (zejména železniční) dopravu a školní obědy v rámci kraje pro studenty středních škol. Zajistit finančně dostupné internáty u středních škol. Musí se najít

system na vyhledávání talentů, tzv. šampionů, a těmto přidělit stipendia. Oživit Baťův systém, kdy u studentů praktikoval přiděl minimálních finančních prostředků, a tím pádem je učil finanční gramotnosti (jak vyjít s málem). Další podpora k zajištění "rovnosti" přímo v systému vzdělávání by vedla pouze k deformaci systému vzdělávání.

SPD

Je třeba i nadále vytvářet podmínky pro úspěšné vzdělávání všech žáků tak, aby speciální vzdělávací potřeby nepředstavovaly významnou překážku při dosahování maxima jejich vzdělávacího potenciálu a pokračovat v cílené podpoře nadaných a mimořádně nadaných dětí a žáků ve všech typech škol

Ve Zlínském kraji je rovný přístup zajištěn. Ve většině případů byli úspěšně začleněni i ukrajinskí žáci.

Je třeba zdůraznit podporu nadaných, protože ti mohou přehnanou inkluzí být brzděni ve svém vývoji množstvím žáků se vzdělávacími potřebami a učitel nemá šanci uspokojit ve třídě žáky slabší a žáky nadané během vyučovací hodiny. Naopak je potřeba dbát na začlenění tělesně postižených dětí s normálními rozumovými schopnostmi do běžných tříd.

SOCIÁLNÍ DEMOKRACIE s podporou ZELENÝCH

Situace ve Zlínském kraji i díky absenci vyloučených lokalit je ve srovnání s ostatními kraji příznivá."

Přesto je potřeba:

-nadále posilovat kompetence pedagogů pomocí vzdělávacích akcí, které přispějí ke snižování nerovností ve vzdělávání

-v odůvodněných případech poskytovat bezplatné školní stravování ve spolupráci s MPSV, MŠMT a řadou neziskových organizací,

- využívat zájmového vzdělávání ke společným aktivitám

ODS

Toto téma je podrobně popsáno v DZZK včetně rozpracovaných opatření, včetně záměrů MŠMT a také jsou uvedena v předchozím textu. Zdůraznil bych především úzkou spolupráci s KPPP ve Zlíně a dále podporu krajského Centra kariérového poradenství. Doplnil bych pouze o úzkou spolupráci s krajským pracovištěm NPI, které se této problematice odborně věnuje a nabízí v této oblasti podporující vzdělávací aktivity našim školám a pedagogům.

5. Považujete za důležité pro stabilizaci školských pracovníků připravit programy na podporu zájmu pracovat ve školách a školských zařízeních ve vašem kraji?

KOALICE STAČILO

Se stabilizací souvisí nutnost nabídky bytů s regulovaným nájmem ve vlastnictví kraje. Ve školství začíná enormně stoupat byrokracie. Pedagogičtí pracovníci vlivem stresu nemají prostor na vlastní vzdělávání studentů a více se preferují enormní lidská práva studentů na úkor učitelů, viz rozpoutání debaty o používání mobilních telefonů v rámci vyučování a jejich odevzdání před začátkem vyučování.

SPD

Takové programy jsou zbytečné, Je mnoho institucí a projektů, které jsou jen pro to, aby byly a nic nevyřeší.

O tom, zdali chce student vykonávat povolání pedagoga ,rozhoduje lokalita, kolektiv školy včetně vedení a samozřejmě plat a konstruktivní politika MŠMT, která s touto vládou nemá nic společného. Není ani možné, aby stanovila podmínky, jak se bude vyučovat druhý cizí jazyk.

SOCIÁLNÍ DEMOKRACIE s podporou ZELENÝCH

Stát by se neměl zbavovat své odpovědnosti za dostatek kvalitních školských pracovníků. Motivující finanční ohodnocení pracovníků školství je jednoznačně zodpovědností státu. My budeme vytvářet kvalitní podmínky pro jejich vzdělávání a odborný růst. V rámci kraje můžeme podporovat jednotlivé regiony v získávání školských pracovníků, ovšem za vydatné a systémové podpory státu. Nelze vytvořit 14 různých systémů na úrovni krajů a navzájem si přetahovat školské pracovníky.

ODS

Důležitá je pro nás podpora začínajících pedagogů všech typů škol, včetně učitelů odborného výcviku na SOŠ. Zde můžeme využít především podporu začínajícím a uvádějícím pedagogům na NPI ve Zlíně. Některé formy podpory tohoto typu jsou zmíněny také v DZZK.

Na závěr bych rád zdůraznil potřebu úzké spolupráce se zástupci ČMOS ve Zlínském kraji, jako jednoho z nejdůležitějších partnerů v oblasti vzdělávání. Osobně jsem měl v roli radního ZK pro oblast školství velmi dobrou spolupráci s panem předsedou PaedDr. Pavlem Štěpánem a předpokládám, že tomu bude i do budoucna